

Maaliskuu 2021 Sivistyspalvelut Vapaa-aikapalvelut

Olennaiset toimintaan ja talouteen liittyvät tapahtumat

Liikuntapalvelut

Koronavirustilanne on vaikuttanut liikuntapalveluihin hyvin voimakkaasti ja suuri osa kuntalaisille normaalisti tarjottavista liikuntapalveluista on ollut suljettuna. Kaikki sisäliikuntapaikat ja uimarantojen saunat ovat olleet suljettuina yleisöltä tammi-maaliskuussa lukuun ottamatta kahden viikon jaksoa maaliskuun alussa, jolloin kuntosalit ja tietyt yksilöllisen liikuntaharrastamisen palvelut olivat avoimena rajatulle kävijämäärälle. Aikuisten seuratoimintaa tai muuta ohjattua toimintaa ei ole myöskään saanut järjestää. Yläkouluikäiset ja vanhemmat nuoret joutuivat myös maaliskuussa tauolle harrastustoiminnasta. Alakouluikäiset ja nuoremmat lapset ovat saaneet harjoitella tiloissa ohjatuksi ja normaalia pienemmissä ryhmissä. Ulkoliikuntapaikkojen talvikäytön osalta lumitalvi oli kohtuullisen hyvä ja sekä hiihto- että luistelukausi kestivät n. 1,5 kk tammikuun puolesta välistä helmikuun loppuun asti, Märyn keinolumiadulla hiihdeittien maaliskuun loppuun asti.

Liikuntapaikkasuunnitelma tehdään seuraaville kahdelle valtuustokaudelle ja siitä päätetään syksyllä 2021. Suunnitelman teko käynnistyi helmikuussa asukas-, päättäjä-, yhdistys-, ja yrittäjäkyselyillä, joihin saatiin suuri määrä vastauksia, yhteensä 1262. Asukaskyselyyn vastasi 1128 kuntalaista, joista 178 oli alaikäisiä. Yhdistyskyselyyn vastasi 61 yhdistystä / lajijaostoa, vastauksista 80 % oli urheiluseurojen vastauksia. Asukaskyselyyn vastanneista 27 % piti Saloa erittäin hyvänä liikunta- ja urheilukaupunkina ja 65 % melko hyvänä, heikkona 8 % ja erittäin heikkona 0 %. Yhdistyskyselyssä tyytyväisyys oli vielä suurempaa, 57 % vastanneista piti kotikaupunkiaan erittäin hyvänä liikunta- ja urheilukaupunkina, melko hyvänä 41 %, heikkona 2 % ja erittäin heikkona 0 %. Laajempi otos tuloksista löytyy salo.fi/liikunta -sivuilta.

Ohjatun liikunnan osalta koko alkuvuoden mittaisina lähiohjattuina kursseina voitiin toteuttaa ainoastaan lasten uimakoulu ja lasten liikuntakurssit, joita on järjestetty myös ulkona. Työikäisille ja ikääntyneille on ollut tarjolla yhteensä 23 etäohjattua kurssia, jotka piti järjestää lähiohjattuina kursseina. 131 kurssia on jäänyt kokonaan järjestämättä ja kaikkiaan 51 kurssia on järjestetty. Tuntiohjaajista suurin osa on jäänyt vaille töitä alkuvuoden ajaksi. Yhdistysten kanssa yhteistyössä järjestettyjä ryhmiä on järjestetty ainoastaan nuorille tammi-helmikuussa Lataa Liikettä -toimintana, ikääntyneille ei lainkaan.

Etäohjattuihin kursseihin on ilmoittautunut yhteensä 275 henkilöä, katselukertoja ohjauksilla on 10 viikossa ollut 4410. Etäohjattua liikunnasta toteutettiin maaliskuussa asiakaskysely ja saatu palaute on ollut erittäin hyvää. Vastaajista (yhteensä 163, joista 85 % ikääntyneitä) 65 % ilmoitti, että olisi jatkossakin kiinnostunut etäohjattua liikunnasta. Vastaajista yli 90 % antoi kokonaispalautteen osalta arvosanaksi erinomainen (46 %) tai hyvä (45 %) ja vain 9 % arvosanan tyydyttävä tai huono.

Liikuntapalveluiden menot tammi-maaliskuulta ovat toteutuneet talousarvioon nähden n. 23 %:sti ja jonkin verran viime vuotta isompina. Toimintatuottojen kertymä on vain n. 2 % vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden osalta.

Kirjastopalvelut

Koronapandemia vaikuttaa edelleen kirjaston palveluiden tarjontaan. Kokoelmiin pääsyä on rajoitettu ja asiakkaiden edellytetään asioivan pikaisesti. Aineistoja lainataan aktiivisesti. Kirjastoissa tapahtuva asiointi on lähinnä varatun aineiston noutamista ja aikaisemman lainatun palauttamista. Asiakkaiden tekemien varausten määrä on lisääntynyt, koska he eivät voi itse noutaa lainattavaa aineistoa, kuten normaaliolosuhteissa. Samalla sekä kirjastoihin

saapuvan, että lähtevän aineistojen määrät ovat kasvaneet. Kuljettavaa materiaalia liikkuu enemmän kuin aikaisemmin. Henkilöstöllä kuluu näiden varattujen ja palautettujen aineistojen käsittelyyn enemmän aikaa kuin normaalisti.

Asiakkaiden käytössä olevien tietokoneiden määrää on rajattu pandemian aikana. Näitä laitteita desinfioidaan säännöllisesti. Turvallisuuksien noudattamisen vuoksi asiakkaita ei voida opastaa tiedonhakuja edellyttävissä kysymyksissä kuten normaalioloissa. Turvallisuuksien ja suositusten noudattaminen asettavat ajoittain haasteita. Asiakaspalvelun hoitamiseen kuuluu myös jatkuvaa tilannearvioiden tekemistä turvallisuusnäkökulmat huomioon ottaen. Kopioiden ja tulosteiden ottaminen on edelleen mahdollista. Tästä mahdollisuudesta on asiakkailta tullut myönteistä palautetta. Aukioloajat ovat pysyneet alkuvuoden aikana normaaleina. Oma-toimikirjastot ovat olleet normaalisti asiakkaiden käytettävissä. Kirjastoautoissa voi asioida edelleen. Kerrallaan palveltavien asiakkaiden määrää on rajoitettu.

Poikkeusoloihin mukautuminen on muuttanut kirjastoissa työtapoja. Kouluyhteistyössä kirjavinkkauksia ja satutunteja järjestetään etäyhteyksinä suorina ja valmiiksi videoituina lähetyksinä. Kirjailijavierailuja ja muita yleisötapahtumia ei ole järjestetty perinteiseen tapaan, vaan myös niitä järjestetään virtuaalisesti. Kouluille toimitetaan kirjakasseja, joihin on kerätty materiaalia opettajien toivomusten mukaan. Materiaalien valinnoissa otetaan huomioon eri ikä- ja luokka-asteiden oppilaiden tarpeet, jotta koulujen pedagogiset tavoitteet täyttyvät. Kasseja on kerätty normaaliolosuhteissa, mutta nyt poikkeusoloissa niiden määrää on huomattavasti suurempi kuin aikaisemmin.

Lukeva Salo -hanke etenee. Sen puitteissa kehitetään yläkoulujen kanssa tehtävää yhteistyötä. Tavoitteena on järjestää kirjavinkkauksia kaikille kahdeksansien luokkien oppilaille.

Vaski-kirjastojen käyttöjärjestelmä vaihtuu kuluvan vuoden toukuussa. Tähän mennessä käytössä ollut Aurora korvataan avoimeen lähdekoodijärjestelmään perustuvalla Kohalla. Kirjastoilla on siten entistä paremmat mahdollisuudet osallistua käyttämänsä järjestelmän kehittämiseen. Henkilökunta on valmistautunut tähän sekä kouluttautumalla että muuttamalla kokoelmien luokitteluperusteita. Etenkin aikuisten kaunokirjallisuuden sijaintitietoja on muutettu ryhmittelyä uudistamalla. Muutokset koskevat myös fyysisiä sijainteja. Samalla kokoelmaa on evaluoitu ja tehty tarvittavia poistoja sekä siirtoja Varastokirjastoon. Uusi käyttöjärjestelmä poikkeaa entisestä. Tämä edellyttää samalla uusien toimintatapojen omaksumista, sillä aineistojen kuvailutietoja on yhtenäistetty suhteessa muiden kirjastojen kokoelmiin.

Kulttuuripalvelut

Museopalvelut

Taidemuseossa vuoden ensimmäiset viikot käytettiin laajennuksessa valmistuneiden uusien tilojen kalustamiseen ja järjestämiseen. Rakennuksen viimeistelyt jatkuivat mm. sähkötöiden ja lukiusten osalta vielä maaliskuulle saakka. 25.1. Avattiin vanhoja salonseutulaisia valokuvia esittelevä näyttely Ympäri mennään yhteen tullaan. Näyttelyyn on ollut mahdollista päästä koronarajoitusten mukaisesti käynnin ennakkoon varaamalla ja museon kävijämäärä on dramaattisesti laskenut ollen 1116 (2020: 1.1.-17.3. 7290). Museossa käytössä olevaan asiakaspalautepäätteesen ei ole pandemian vuoksi alkuvuoden aikana saatu lainkaan vastauksia. Yleisölle on tuotettu verkkosivuille ja saatu viikoittain näyttelyteemoja luotavaa video-opastuksia. Taidemuseon tammi-maaliskuun tuotot laskivat ajan keskimääräiseen tuottoon (2017-20) nähden yli 86 % ollen vain 5514 euroa.

Maaliskuu 2021 Sivistyspalvelut Vapaa-aikapalvelut

Salon historiallisen museon toimisto muutti Veturitaliin helmikuun alussa. Uusissa toimistotiloissa työskentelee nyt historiallisen museon intendentti, tutkija ja ma. pajaohjaaja. Meritalon museon rakennuksen kuntokartoitus valmistui maaliskuussa. Historiallinen museo käy lävitse eri kiinteistöjään ja suunnittelee toimintaansa niissä korjaustarpeiden mukaisesti. Perniön museossa tilojen perusrakennus valmistui tammikuussa ja perusnäyttelyn rakentaminen on käynnistynyt suunnitellusti. Elektroniikkamuseo on avustanut kaupungissa kuvattavaa Nokia-sarjaa etsimällä tuotantoyhtiön pyynnöstä kokoelmistaan runsaasti tarvittavaa rekvisiittamateriaalia, esineitä ja arkistomateriaalia. Projekti on työllistänyt hyvin paljon ennakoitua enemmän. Museo on ollut avoinna koronarajoitusten ja kävijöitä on ollut 408. Museo järjesti koronarajoitusten mukaisesti talvilomalla robottikuvataidetyöpajoja, pajat oli varattu täyteen. Tuottojen lasku oli 30 %, mutta euromääräisesti tappio oli mitätön (238). Taidemuseon osalta noin 35 000 euron tulon menetykset vaikeuttavat loppuvuoden toimintaa.

Yleiset kulttuuripalvelut

Koronarajoituksista huolimatta toimintaa pystyttiin jatkamaan keskittymällä etä- ja omatoimisisältöjen tuotantoon sekä kehittämistyöhön. Yleiset kulttuuripalvelut osallistuivat mm. kaupungin hyvinvointisuunnitelman työstämiseen, Kaupunki taskussa -hankkeeseen sekä verkostoihin kuten Turun seudun kuntien Kulttuurin kunnissa ja Varsinais-Suomen kulttuurihyvinvointityöryhmä.

Salon kulttuurikasvatussuunnitelmasta vastaavat moniammatillinen työryhmä sekä taidealakohtaiset pientyöryhmät saivat valmiiksi pilotointiohjelman lukuvuotta 2021-22 varten. Suunnitelma takaa kaikille Salon esi- ja perusopetuksen oppilaille tasa-arvoisen mahdollisuuden kokea monipuolisesti paikallista kulttuuria, tutustua seudun kulttuuriperintöön ja omiin juuriinsa ja kehittää omaa luovaa ajatteluaan. Pilotointiohjelma on esitely maaliskuussa sivistyspalveluiden johtoryhmässä sekä rehtorikokouksessa. Lisäksi se esitellään varhaiskasvatuksen johtoryhmässä sekä opetus- ja vapaa-ajan lautakunnissa kevään aikana.

Lapsille ja nuorille suunnattuja kulttuuripalveluita toteutettiin yhteistyössä kaupungin muiden palvelualojen kanssa mm. talvilomalla ja syksyllä käynnistyneen Mennäs ulos! -luontoliikuntahaasteen kautta. Lisäksi yleiset kulttuuripalvelut koordinoi Lastenkulttuurin maaliskuu -teemakuukautta, jonka ohjelmaa toteuttivat vapaa-aikapalveluiden lisäksi mm. musiikkiopisto, seurakunta, ja Sagalundin lastenkulttuurikeskus. Lisäksi toteutettiin eri puolille kaupunkia levittäytynyt Salon (mini)maailmannäyttely yhteistyössä paikallisten taiteilijoiden ja taideharrastajien kanssa.

Kulttuuripalveluiden saatavuutta ja pidemmällä tähtäimellä saavutettavuutta lisättiin verkossa toteutettavalla Salon Kulttuuriklubi -sarjalla. 19.2. esiintyi Timo Väntsi teoksella Kysymyksiä Karjalasta ja 20.3. lastenmusiikkiryhtye Mallan Matkassa. Katselukertoja klubeilla oli yhteensä 1357. Lisäksi omaehtoisen taidetoiminnan ja ympäristön viihtyvyyden lisäämiseksi, sovittiin yhteistyössä Carunan ja Lounean kanssa luvat ja ohjeistus sähkökaappien maalaimiseen, projekti pilotoidaan keväällä. Kulttuuritila Näkkäriin kuratoitu kevään ohjelma, Yleisöperjantai ja Lasten lauantai -tapahtumat päätettiin siirtää syksyyn.

Kaupungin ja kolmannen sektorin yhteistyöelin Kulttuurikumppanit kokoontui alkuvuonna kolme kertaa, lisäksi kokoonnuttiin pientyöryhmissä kuntavaaleihin ja koronatilanteeseen liittyen. Kumppanien ehdotuksesta Salon kaupunki palkitsi kulttuuripalkinnoin Tuula ja Erka Auerman, Rikalanmäen sekä nuoren kulttuuritekijän Meri Soinisen. Lisäksi Salon Seppä -tunnustus salolaisen kulttuurin hyväksi tehdystä työstä myönnettiin Tarja Hiltuselle.

Vuoden 2021 kulttuuriavustusten haku aika oli 1.-31.3.2021. Määräaikaan mennessä hakemuksia tuli 43 kappaletta, hakemusten yhteissumma oli 300761,32 euroa. Yhteistyö- ja ostopalvelusopimuksia on tehty vasta neljän toimijan kanssa (Salo Irish ry / Salo Irish virtuaalifestivaali 26.-27.2., Salo Jazz ry / ympäri vuotinen konserttitoiminta, Anna-Maaria Varonen / Kansansaduista säveliksi -kiertue ja Lasten laulukaupunki -festivaali). Muiden sopimuskumppanien kanssa neuvotellaan vielä tapahtumien ja toiminnan toteuttamistavoista.

Kansalaisopisto

Opiston kevätlukukauteen avattiin tarjolle 450 kurssia. Maaliskuun loppuun mennessä on opiston kursseille ilmoittautuneita opiskelijoita ollut yhteensä 2014 (netto). Määrä on alle 60% edellisestä vuonna vastaavalla ajalla ilmoittautuneista. Bruttoluvuissa ero on selvästi pienempi ja pudotus on 25%. Eli ne, jotka ovat ilmoittautuneet, ovat valinneet useampia kursseja. Kevätlukukausi aloitettiin kuitenkin vaikeassa koronatilanteessa, eikä lähiopetusta ole voitu avata yli 12 -vuotiaiden harrastustoiminnassa vielä lainkaan, mikä näkyy opiskelijamäärän romahtamisena. Opetusta annettiin lähiopetuksena vain 2008 ja sen jälkeen syntyneille lapsille ja nuorille, aikuisten perusopetuksen ryhmille, myyntikoulutuksena toteutettaville kuntouttavan työtoiminnan kurssilaisille sekä maahanmuuttajien myyntikoulutuksena vastaanottokeskuksessa, mikä sekin keskeytettiin maaliskuussa kolmeksi viikoksi. Etäopetus on kuitenkin mahdollistanut kurssitoimintaa myös aikuisille. Kokonaan etäopetuksena on toteutunut 78 kurssia. Reilut 200 kurssia on peruttu ja muilta osin kurssitoimintaa on siirretty tarjolle eteenpäin loppukevääseen ja kesään. Kevät-kesäajalle on suunniteltu myös uusia kursseja, joiden markkinointi on meneillään.

Taiteen perusopetuksen käsityökoulun ja kuvataidekoulun verkko-näyttelyt ovat nähtävänä pedanetissä.

<https://peda.net/salonkansalaisopisto/taiteen-perusopetus/k%C3%A4sity%C3%B6koulu/n%C3%A4yttelyt/kuvia-kasityokoulusta-kevaalla-2021>

<https://peda.net/salonkansalaisopisto/taiteen-perusopetus/kuva-taiteen-tpo/n%C3%A4yttelyt/kuvia-kuvataidekoulusta-kevaalla-2021>

ja kuvataidekouluryhmien töitä on mukana Salon minimaailmanäyttelyssä.

Teatteri- ja sirkuskoulun esittelyt valmistuivat.

<https://youtu.be/2MdfV6-VkfE> <https://youtu.be/HRlgrGsnqWA>

Kansalaisopiston maksutuottojen kertymä tammi-maaliskuun ajalta on vajaa puolet edellisvuoden vastaavasta ja niistäkin tuotoista yli 11.000 euroa on jouduttu palauttamaan, koska kurssit on peruttu koronarajoitusten vuoksi, eli raportointijakson tulokertymä näyttää todellisuutta positiivisemmalla. Koska kustannuksissa on myös syntynyt säästöä, vastaa kate kuitenkin vain kahden kuukauden taasaista kertymä maaliskuun lopussa. Kurssitoiminnan jatkuva uudelleen organisoiminen ja epävarmuus on kuormittanut henkilöstöä. Iso joukko tuntiopettajia on jäänyt kokonaan ilman työtä alkuvuoden ajaksi.

Maaliskuu 2021 Sivistyspalvelut Vapaa-aikapalvelut

Talous

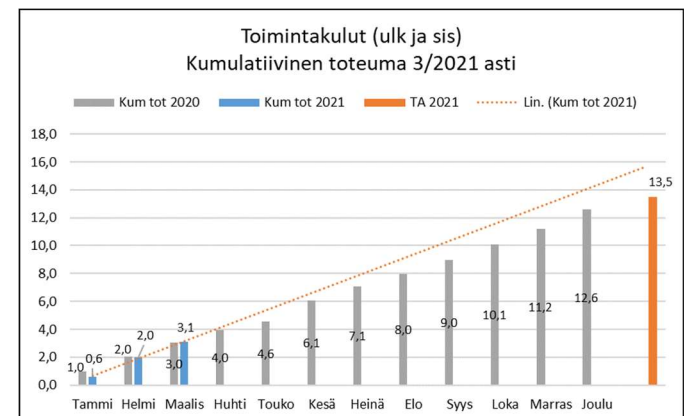
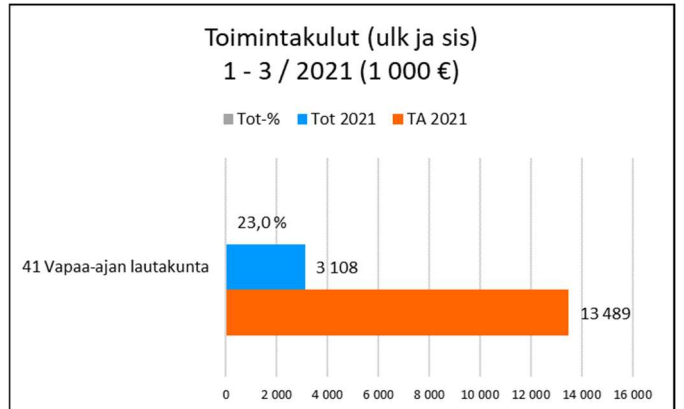
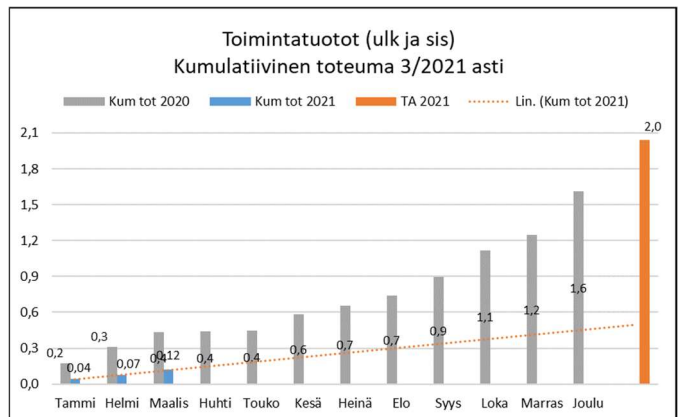
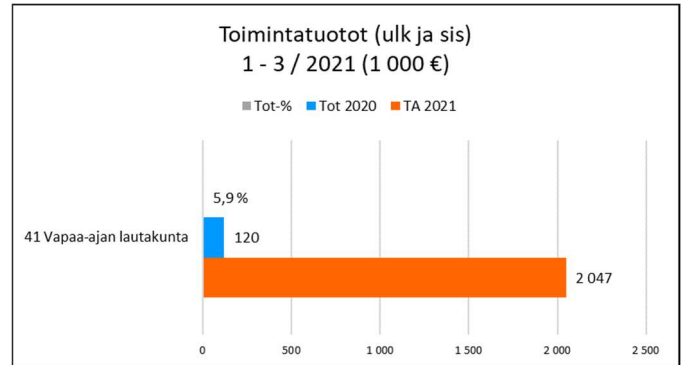
Toimintatuottoja on toteutunut 0,1 miljoonaa euroa, vähennystä vuoden 2020 vastaavaan ajankohtaan nähden on 0,3 miljoonaa euroa eli -72,3 % Talousarviosta on toteutunut vain 5,8 %. Toimintatuottojen vähennys johtuu suurimmaksi osaksi liikuntapalvelujen myyntituottojen vähentymisestä, noin -0,2 miljoonaa euroa sekä kansalaisopiston maksutuottojen vähentymisestä, noin -0,06 miljoonaa euroa. Vaikka toimintatuotot arvioitiin vuoden 2021 talousarviossa varovaisuuden periaatteella, ei talousarvioon niiden osalta todennäköisesti tulla pääsemään.

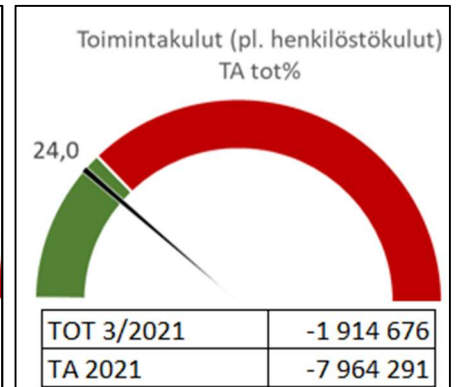
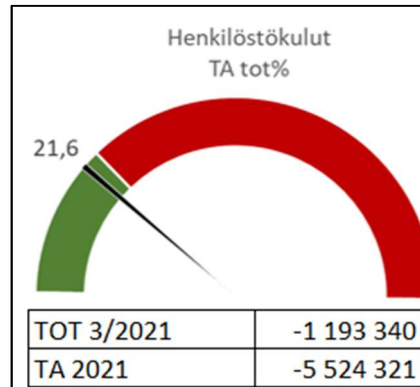
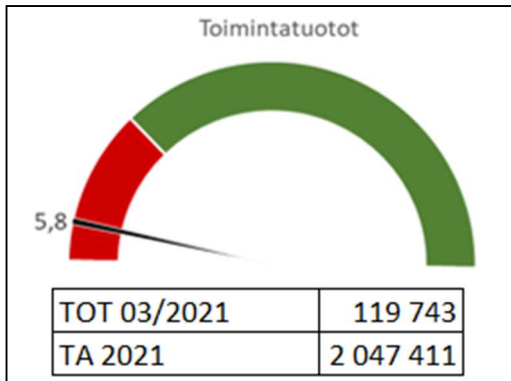
Toimintakuluja on toteutunut 3,1 miljoonaa eli 0,08 miljoonaa euroa enemmän verrattuna vuoden 2020 vastaavaan ajankohtaan. Talousarvion laskennallinen toteuma on 23%. Henkilöstökuluja on kirjattu tammi-maaliskuun aikana 1,19 miljoonaa euroa eli 0,01 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Henkilöstökulujen osalta talousarvion laskennallinen toteuma on 21,6%. Henkilöstökustannuksiin vaikuttaa mm. palvelujen rajoittaminen, joka vaikuttaa määräaikaisten työntekijöiden sekä ja ilt- ja viikonloppuisien osalta. Valtakunnalliset palkkatarkistukset tehtiin 28.5.2020 ja sopimuskausi on 1.4.2020-28.2.2022 ja kustannusvaikutus on yhteensä 3,04 prosenttia. Ensimmäinen yleiskorotus tehtiin 1.8.2020, jonka suuruus oli vähintään 1,22 prosenttia. Toinen yleiskorotus 1 % tehdään 1.4.2021. Sopimukseen kuuluu 1.4.2021 voimaan tuleva paikallinen järjestelyerä 0,8%.

Vuoden 2021 talousarvio on nettositova lautakuntatasolla eli lautakuntien toimintakate on valtuustoon nähden sitova kuitenkin niin, että henkilöstömenoja ei saa käyttää muiden menojen katteena ja muita menoja ei saa käyttää henkilöstömenojen katteena. Lisäksi talousarvion sitovuus vuonna 2021 koskee vain ulkoisia menoja ja tuloja em. kuvatun mukaisesti.

Lautakuntaa sitova ulkoinen toimintakate on -1,7 miljoonaa euroa ja on talousarviosta 25,5 %. Ulkoinen toimintakate on 0,3 miljoonaa euroa (23,3 %) heikompi viime vuoteen verrattuna.

Vapaa-ajan ltk	03/2020	03/2021	Muutos
Veturitallin kävijämäärä	7 290	1 116	-84,7 %
Kirjaston lainojen määrä	65 412	70 612	7,9 %
Uimahallin kävijämäärä	63 113	7 405	-88,3 %
Kansalaisopiston opiskelijat	3 591	2 014	-43,9 %

TULOSLASKELMA 1000 € (ulkoinen)	TA2021	TOT 03/2021	TOT % TA2021	TOT 03/2020	MUUTOS ED. VUOSI	MUUTOS% ED. VUOSI
VAPAA-AJAN LTK						
Myyntituotot	931	17	1,8	238	-221	-92,9
Maksutuotot	311	51	16,4	106	-55	-51,9
Tuet ja avustukset	163	29	17,8	11	18	163,6
Muut toimintatuotot	423	22	5,2	77	-55	-71,4
Toimintatuotot yhteensä	1 828	119	6,5	432	-313	-72,5
Henkilöstökulut	-5 524	-1 193	21,6	-1 204	11	-0,9
Palvelujen ostot	-1 566	-303	19,3	-306	3	-1,0
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-924	-282	30,5	-269	-13	4,8
Avustukset	-335	-10	3,0	-9	-1	11,1
Muut toimintakulut	-243	-55	22,6	-42	-13	31,0
Toimintakulut yhteensä	-8 592	-1 843	21,5	-1 830	-13	0,7
Toimintakate	-6 764	-1 724	25,5	-1 398	-326	23,3
Vapaa-aikapalvelut						
toimintatuotot	0	0	0,0	0	0	0,0
toimintakulut	-49	-9	18,4	-13	4	-30,8
Kulttuuripalvelut						
toimintatuotot	181	19	10,5	32	-13	-40,6
toimintakulut	-1 359	-250	18,4	-217	-33	15,2
Kirjastopalvelut						
toimintatuotot	83	13	15,7	12	1	8,3
toimintakulut	-2 319	-609	26,3	-598	-11	1,8
Liikuntapalvelut						
toimintatuotot	1 089	23	2,1	269	-246	-91,4
toimintakulut	-3 105	-676	21,8	-632	-44	7,0
Kansalaisopisto						
toimintatuotot	475	63	13,3	118	-55	-46,6
toimintakulut	-1 760	-299	59,5	-370	71	-19,2

